

V Praze dne 17. února 2015
Č.j.:99/15

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

k návrhu
**zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění
pozdějších předpisů, a další související zákony v oblasti pohonných hmot
a biopaliv**

I. Úvod:

Návrh zákona zavádí tři (vzájemně nesouvisející) změny řešící rozdílné aspekty daňových úniků u daní z tabáku, paliv, a povinného míchání biopaliv do pohonných hmot:

- Zdanění surového tabáku
- Snížení kauce distributorů pohonných hmot na vlastní žádost a za splnění určitých předpokladů
- Čtvrtletní (namísto ročního) sledování plnění povinného podílu biopaliv

Závěrečná zpráva RIA je psána logicky a přehledně. Ke každému dílčímu problému jsou prezentovány věcné varianty, kvalitativně jsou diskutovány jejich náklady a přínosy. Všechna opatření budou mít dílčí dopady na rozpočet, kvantifikace ovšem chybí, byť v tomto případě jsou kvantifikace snížení daňových úniků obtížně proveditelné.

II. Připomínky a návrhy změn:

1. U všech tří aspektů jsou jednotlivé varianty ohodnoceny body podle různých kritérií, vítězná varianta je vybrána jako ta, která v tomto multikriteriálním hodnocení získala nejvíce bodů. Tento způsob zdánlivě kvantitativního hodnocení variant navozuje iluzi rigoróznosti. Přitom přisuzování bodů či pořadí a jejich relativní důležitost jsou v zásadě arbitrární. Komise RIA doporučuje tyto bodové kalkulace vypustit a nahradit věcným zdůvodněním – buď na základě skutečně kvantitativních odhadů nákladů a výnosů, nebo „business judgement“ ohledně relativní důležitosti jednotlivých nákladů a výnosů.
2. Důvodová zpráva, v obecné části, obsahuje důležité analytické údaje, které by spíše měly být součástí závěrečné zprávy RIA:
 - a. Zejména Graf č. 1 (velmi přesvědčivý), str. 28 důvodové zprávy,
 - b. údaje o zajištěných tabákových listech na str. 36,
 - c. tabulky 2 (Celková výše pokuty z nedodaného objemu biopaliv) a 3 (Kalkulace úplných nákladů práce), str. 45 a 46 důvodové zprávy.

V druhém případě se jedná spíše o formální připomínku vyplývající z praxe (opakované) předkladatele zpracovávat závěrečnou zprávu RIA samostatně od vlastní důvodové zprávy, přestože Legislativní pravidla vlády umožňují dle čl. 9, bod (3) nahradit obecnou část důvodové zprávy závěrečnou zprávou RIA. Tento postup snižuje soudržnost textu odůvodnění návrhu, není však zásadním problémem za

podmínky, že zpracovaná RIA je poté současně předložena v rámci vládního návrhu zákona jako součást důvodové zprávy do Parlamentu ČR.

III. Závěr:

Předložená závěrečná zpráva RIA splňuje standardy hodnocení dopadů dle Obecných zásad RIA, Komise RIA doporučuje pouze dílčí úpravy dle části II., především v bodě 1.

Vypracoval: Doc. Mgr. Libor Dušek, Ph.D.

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc., v.r.
předseda komise